

اهداف و دست‌آورد های عمده ریاست عمومی پرورشگاه‌ها در سطح کشور در سال مالی ۱۳۹۷ و شش ماه نخست سال مالی ۱۳۹۸ هجری خورشیدی

اهداف

هدف استراتژیک: تقویت شبکه خدمات مراقبت اجتماعی به منظور مسئولیت اطفال، معلولان، نوجوانان، کهن سالان و تقویت مشارکت اجتماعی آن‌ها.
هدف عمده: پشتیبانی از اطفال یتیم، بی‌سرپرست و معروض به خطر، مراقبت و مواظبت، تربیه سالم، اعاشه و اباته و ادغام مجدد آنان به جامعه.

دست‌آوردهای عمده

حمایت از اطفال یتیم، بی‌سرپرست و معروض به خطر

- تا اکنون به تعداد (۹۷۷۷) تن از اطفال یتیم، بی‌بضاعت و بی‌سرپرست که از جمله؛ (۲۲۶۳) تن آن دختران و (۷۵۱۴) تن دیگر آن از پسران می‌باشند و از طریق 67 باب پرورشگاه خصوصی و دولتی در مرکز و ولایات تحت معیشت، مراقبت و آموزش و پرورش قرار دارند.
- در سال مالی ۱۳۹۸ بادر نظر داشت اعمار پرورشگاه‌های جدید، افزودی ۱۷۴۵ طفل در پرورشگاه‌های دولتی منظور گردیده است که تعداد اطفال در پرورشگاه‌های دولتی از ۳۰۰۰ به ۴۷۴۵ تن می‌رسد.
- حمایت از اطفال شامل خدمات؛ از قبیل اعاشه سه هفته، اباته، آموزش و پرورش، عرضه خدمات صحتی، مواد حفظ الصحة، برنامه‌های ورزش، سیرهای علمی و تفریحی، به دسترس قرار گرفتن پوشاک بهاری و زمستانی، یونیفورم مکتب، بوت و چپک، کتب و قرطاسیه، کورس‌های آموزشی، امادگی کانکور، ریاضیات، فزیک، کیمیا، انگلیسی و کمپیوتر، خیاطی، گل‌دوزی، بافندگی، نلدوانی، برق تعمیرات و فیس شمولیت در آزمون کانکور دولتی با در نظر داشت امکانات دست داشته را در بر می‌گیرد.

اعمار، ترمیم و تجهیز از طریق جذب کمک‌های کشورهای دوست، افراد و نهادهای مدد رسان

- تعداد ۴ باب پرورشگاه به شکل سنتنرد و عصری به کمک کشور دوست ترکیه موسسه محترم تیکا در سطح کشور اعمار گردیده که از این جمله یک باب آن در پرورشگاه علاء الدین، یک باب در بلخ، یک باب در بدخشان و یک باب در سرپل میباشد.
- ترمیم اساسی و تجهیز تعمیرهای سابقه مکتب، لیلیه و دفاتر پرورشگاه علاء الدین به کمک کشور ترکیه توسط موسسه محترم تیکا صورت گرفت، همچنان نصب سیستم برق و مرکز گرمی آن نیز تجدید گردید.
- سنگ تهداب یک باب پرورشگاه در ولایت قندهار به کمک مالی کشور امارات متحده عربی گذاشته شد.
- سنگ تهداب پرورشگاه هشت صنفی محمود راقی در ولایت کاپیسا به کمک کشور دوست هند مانده شد.
- یک باب پرورشگاه به کمک مالی کشور هند در ولایت زابل در حال اعمار است.
- یک باب پرورشگاه توسط محترم محمد بشیر خافی، مالک خافی گروپ در شهرک شهداء ولایت هرات اعمار و به وزارت کار و امور اجتماعی اهداء گردیده است.

اعمار و ترمیم اساسی از طریق بودجه دولت

- یک باب پرورشگاه در ولایت کنر از بودجه دولت به هزینه ۱۵۰ هزار دالر امریکایی اعمار گردیده است.
- کار ترمیم و تجهیز اساسی پرورشگاه تهیه مسکن از طریق وزارت محترم شهرسازی به گونه اساسی و استنرد، به هزینه ۷۰۰ هزار دالر امریکایی عملاً جریان دارد که تا پایان سال روان مالی به بهره برداری سپرده خواهد شد.

اعمار ۱۳ باب پرورشگاه از طریق قطعات پیش ساخت

- تفاهنامه مشترک اعمار ۱۳ باب پرورشگاه میان وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت شهرسازی و وزارت مالیه به امضاء رسیده که تا پایان سال ۱۳۹۸ سیزده باب پرورشگاه از طریق قطعات پیش ساخت (Prefab) در ولایات لوگر، دایکندی، تخار، نورستان، جوزجان، لغمان، میدان وردگ، غزنی، ارزگان، فاریاب، بغلان، بامیان و پنجشیر اعمار خواهد شد.

پروژه ارتقای ظرفیت و حمایت از اطفال پرورشگاه به کمک کشور هند

- در سال ۲۰۱۶ یک پروپوزل زیر نام ارتقای ظرفیت و حمایت از اطفال پرورشگاه به هزینه ۲۷۹ هزار دالر امریکایی ترتیب شد و از طریق وزارت اقتصاد به کشور هند ارایه گردید که خوشبختانه در سال روان منظور گردیده است. بخش‌های عمده آن را برنامه‌های مختلف ارتقای ظرفیت به‌گونه اختصاصی به شاگردان صنوف دوازدهم که جدیداً فارغ می‌گردند و همچنان برنامه‌های ارتقای ظرفیت برای دانش‌آموزان صنوف نهم، دهم و یازدهم و سایر اطفال در نظر گرفته شده است.

- یک تعمیر برای خوابگاه/ لیلیه خورد سالان و خریداری یک عراده موتر نیز شامل برنامه یادشده می‌باشد که الی اخیر سال مالی ۱۳۹۸ تطبیق می‌گردد.

پروژه کفالت ایتم و کمک‌های بشری از سوی کشور شاهی عربستان سعودی

- در آغاز سال روان، پس از نشست‌های پیهم با مؤسسه محترم «هیئة الإغاثة» مطالبه همکاری در حصه کفالت ایتم از ایشان صورت گرفت که خوشبختانه به تازگی کفالت ۱۵۰۰ از یتیمان توسط آن نهاد منظور گردیده و این روند هم اکنون زیر کار است.

- همچنان یک پروپوزل به هزینه ۱۴ میلیون دالر، به منظور اعمار، تجهیز و تمویل ۳ کمپلکس در سطح کابل و ولایات به «مرکز خیریه ملک سلمان» فرستاده شده‌است.

ایجاد پرورشگاه‌های خصوصی و تمدید تفاهمنامه‌ها

- تفاهمنامه ایجاد یک باب پرورشگاه جدید به نام «ام البلاد» که ایتم مربوط به ادارات امنیت، اردو و پولیس را خواهد پذیرفت در طی مراحل می‌باشد.

- همچنان تفاهمنامه‌های پرورشگاه‌های خصوصی در ولایات غزنی، پروان و بامیان تمدید گردیده‌است.

انکشاف و تطبیق مینوی غذایی جدید برای اطفال

- در گذشته‌ها در مینوی غذایی اطفال پرورشگاه‌ها، موارد و ابعاد بهداشتی به گونه مطلوب در نظر گرفته نشده بود؛ بناءً ریاست عمومی پرورشگاه‌ها در هماهنگی با بخش تغذی وزارت محترم صحت عامه، یک مینوی جدید برای اطفال پرورشگاه که شامل سه وعده غذایی، یک عصریه و میوه برای ساعت ۱۰ می‌باشد و به اساس کالوری‌های مورد نیاز اطفال که مطابق معیارهای Food Based Dietary Guideline (FBDG) انکشاف یافته و هزینه مینوی غذایی نیز از مبلغ ۸۵ افغانی هر طفل در روز، به ۱۱۵ افغانی به هر طفل در روز افزود گردید و توسط جلالتمآب رئیس صاحب جمهور منظور و عملاً در معرض تطبیق قرار دارد.

افتتاح حسابات بانکی برای اطفال

- از این که خدمات مورد نیاز به اطفال شامل پرورشگاه‌ها از طریق این نهاد به اطفال عرضه می‌گردد و معمولاً اطفال نیاز به مصرف پول در پرورشگاه پیدا نمی‌کنند؛ بناءً برای این که اطفال برای آینده خویش یک مقدار پول را طور ذخیره داشته باشند و بتوانند پس از فراغت از پرورشگاه با آن پول زندگی خود را به پیش ببرند و یا هم یک تجارت کوچک را آغاز نمایند، ریاست عمومی پرورشگاه‌ها برای هر طفل یک حساب بانکی در بانک ملی افغان افتتاح نموده‌است. مقدار پولی که در هر عید جلالتمآب رئیس صاحب جمهور و یا هم سایر افراد اهل خیر در مقطع‌های مختلف به اطفال کمک می‌کنند، به گونه مستقیم در حسابات بانکی اطفال انتقال می‌یابد که از یک سو از مصرف بیجا توسط اطفال جلوگیری می‌شود، از سوی دیگر به آینده ایشان یک سرمایه نیز حفظ می‌گردد و هنگامی که طفل از پرورشگاه فارغ می‌گردد، کارت بانکی‌اش پس از طی مراحل، به دسترس آنان قرار داده می‌شود و می‌توانند از پول خود یک استفاده معقول نمایند.

بازنگری مقرر و طرز العمل

مقرره دار الایتام‌ها منتشره جریده رسمی ۷۹۶ که از دوران رژیم طالبان می‌باشد و بنابر موجودیت خلائای زیر:

۱- موجودیت خلائای و مشکلات در سند تقنینی نافذ، ۲- تنظیم امور مربوط به پرورشگاه‌های غیر دولتی، ۳- تأمین امور آموزش و پرورش سالم، منافع اطفال شامل، در انستیتیوت قانون‌گذاری وزارت

عدلیه بازنگری شد، مواردی که لازم بود تعدیل گردید و در نشست مؤرخ ۱۳۹۶/۸/۲۱ کمیته تقنین کابینه به ریاست جلالتمآب معاون دوم مقام عالی ریاست جمهوری پس از بحث، با یک سلسله اصلاحات و ویراست‌ها تائید گردیده، سپس در نشست شماره (۱) مؤرخ ۱۳۹۷/۱/۱۵ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان مطرح و روی آن بحث شد و اکنون در وزارت محترم عدلیه به منظور شمولیت دیدگاه‌های نشست کابینه در طی مراحل قرار دارد.

- طرز العمل/ کارشیوه پذیرش جدید نیز انکشاف یافته که منتظر منظوری مقرر می‌باشد تا پس از انفاذ مقرر پرورشگاه، مورد تطبیق قرار گیرد.

انکشاف معیارها برای ایجاد پرورشگاه‌های غیر دولتی

- قبلاً معیارهای خاصی برای ایجاد پرورشگاه‌ها وجود نداشت و اداره در مورد این که با کدام شرایط به یک پرورشگاه خصوصی اجازه کار را بدهد، دچار مشکلات بود؛ بناءً معیارهای ایجاد پرورشگاه‌ها در قید ۱۴ مورد انکشاف یافته و شامل مقرر نیز گردیده‌است. که از این پس، هر مرجع خیریه که بخواهد پرورشگاه ایجاد نماید، به رویت معیارهای از پیش وضع شده، بررسی می‌گردد و در مورد اجازه فعالیت آن تصمیم اتخاذ می‌گردد.

طرح صندوق رفاهی برای اطفال یتیم، بی سرپرست و معروض به خطر

- هدف اساسی حمایت از حقوق اطفال، ساختن جامعه مدنی ایست که اطفال در آن از اهمیت و شخصیت خود برخوردار باشند. بدین منظور، ریاست عمومی پرورشگاه‌ها طرح صندوق رفاهی اطفال یتیم، بی‌بضاعت، بی‌سرپرست و در معرض خطر را تدوین نموده‌است تا ادارات دولتی، مؤسسات غیر دولتی، ملت سخاوتمند و متدین افغانستان، بازرگانان ملی، نهادها و شخصیت‌های ملی و بین‌المللی به پشتیبانی از کودکان نیازمند ترغیب گردند.

طرح یادشده شامل اجندای شماره (۷) سال ۱۳۹۶ نشست کابینه جمهوری اسلامی افغانستان گردید؛ اما به اساس دیدگاه جلالتمآب وزیر صاحب کار و امور اجتماعی که در نشست کابینه ارایه نمودند، ایجاب می‌نماید تا این طرح پس از طی مراحل قانون حمایت از اطفال، در کابینه مورد بحث قرار گیرد. بناءً طرح یادشده منتظر تصویب قانون حمایت از اطفال می‌باشد.

ایجاد کمیسیون پذیرش اطفال و کمیته تفکیک اطفال خورد سن از کلان سال

- غرض تطبیق و ایجاد شفافیت در زمینه پذیرش اطفال به پرورشگاه‌ها به اساس حکم مقام محترم وزارت، یک کمیسیون مشخص ایجاد گردیده است که عرایض متقاضیان شمولیت، از سوی کمیسیون یادشده بررسی گردیده، در زمینه شمولیت طفل به پرورشگاه تصمیم اتخاذ می‌گردد.

- یک کمیته دیگر؛ اطفال خورد سن را از کلان سال تفکیک نموده و تصمیم اتخاذ می‌نماید که کدام اطفال به کدام پرورشگاه تنظیم شوند.

عید مبارکی جلالتمآب رئیس صاحب جمهور با اطفال پرورشگاه

- همه ساله در روزهای عید، جلالتمآب رئیس صاحب جمهور؛ اطفال پرورشگاه را به حضور پذیرفته، با آنان عید مبارکی نموده، یکجا با ایشان نان صرف می‌نماید و در پایان؛ مبلغ ۵۰۰۰ افغانی به هر طفل عیدی می‌دهد که در عید گذشته مبلغ ۱۰۰۰ افغانی نقد به اطفال دادند و مبلغ ۴۰۰۰ به حسابات بانکی اطفال انتقال یافت.

- همچنان در روزهایی همچون نوروز و یا هم روزهای مهم ملی و بین المللی، اطفال را به حضور می‌پذیرد و با آنان شفقت و مهربانی می‌نماید.

جذب کمک‌ها از مؤسسات و افراد خیرخواه

- کمک مؤسسات و افراد خیرخواه برای اطفال؛ مانند لباس، قرطاسیه، پول نقد، کتب، یونیفورم، کمپل، حفر یک چاه عمیق، کشتن گاو در روزهای عید قربان، تنظیم برنامه افطاری و برنامه‌های آموزشی.

طرح تدابیر فراغت اطفال از پرورشگاه‌های دولتی

- به اساس مقرره؛ مکلفیت دولت در زمینه محافظت و آموزش و پرورش اطفال پرورشگاه تا تکمیل سن ۱۸ سالگی می‌باشد که با تکمیل نمودن سن، اطفال باید به آغوش جامعه بازگردند و زندگی شخصی و عادی خود را مانند سایر شهروندان کشور به پیش ببرند؛ ولی با توجه به مشکلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی موجود در جامعه، دختران و پسران نوجوان پس از فراغت نیز نیاز به حمایت‌های مادی و معنوی تا دستیابی به امکانات حد اقل زندگی و خودکفایی دارند. به این اساس؛ بورد مشاورین وزارت کار و امور اجتماعی تدابیر و راهکارهایی را برای زمینه‌سازی آینده درخشان و رفاه اجتماعی نوجوانانی که از پرورشگاه فارغ می‌گردند در سند یادشده بازتاب داده‌است.

فراغت جوانان از صنف ۱۲ پرورشگاه و تعیین سرنوشت ایشان

- به تعداد ۳۸ تن از جوانان پرورشگاه، در سال ۱۳۹۷ از صنف ۱۲ فارغ گردیدند.
- همچنان به تعداد ۳ تن از دختران فارغ پرورشگاه در سال ۱۳۹۷ به دانشگاه گوهرشاد به گونه رایگان شامل گردیده و به خوابگاه دانشگاه کابل جهت اعاشه و اباته تنظیم گردیده‌اند.

امضای تفاهمنامه‌های آموزشی، حرفوی و تحصیلی

- یک تفاهمنامه میان وزارت کار و امور اجتماعی و کامپلکس «مورا» به امضاء رسیده که دختران دانش‌آموخته پرورشگاه جهت فراگیری آموزش و پرورش و اعاشه و اباته در بدل فیس تخفیف یافته، به آن نهاد معرفی می‌گردند.
- یک تفاهمنامه با مؤسسه محترم «پارسا» به منظور ایجاد و فعال ساختن ثاندوی امضاء گردیده است.
- یک تفاهمنامه میان ریاست تعلیم و تربیه و کورس‌های «انس روفی» و «مسلم» جهت آموزش زبان انگلیسی و آمادگی کانکور به اطفال پرورشگاه به امضاء رسیده‌است و اطفال عملاً در این نهادهای آموزشی شامل آموزش گردیده‌اند.
- تفاهم شفاهی با دانشگاه‌های خصوصی گوهرشاد، دانشگاه مریم، دانشگاه افغانستان، دانشگاه خورشید، دانشگاه دنیا و دانشگاه سلام به منظور جذب رایگان فارغان پرورشگاه و یا هم اعطای تخفیف فوق العاده، صورت گرفته و تفاهمنامه‌های ایشان زیر کار می‌باشد.
- یک تفاهمنامه با شرکت ساختمانی «ویگا» در بخش آموزش حرفه‌های خیاطی و تخنیک برق به امضاء رسیده است و عملاً به اطفال در بخش‌های یادشده آموزش‌دهی جریان دارد.

استخدام استادان از طریق NSDP و جذب آموزگاران رضا کار

- در سال ۱۳۹۷ به تعداد (۷) تن از استادان از طریق پروژه NSDP وزارت کار و امور اجتماعی استخدام گردیده‌اند که عملاً اساسات و آمادگی کانکور، کیمیا و فزیک، ریاضیات، زبان عربی و علوم دینی را به اطفال پرورشگاه تهیه مسکن و علاءالدین آموزش می‌دهند.

نظارت از ۶۵ پرورشگاه دولتی و خصوصی

- چک لست برای نظارت از انکشاف کارها ایجاد گردیده که به رویت آن نظارت صورت می‌گیرد.
- نظارت و بازدید از ۶۵ باب پرورشگاه در سطح مرکز و ولایات که شامل ۲ باب پرورشگاه دولتی در مرکز و ۲۵ باب پرورشگاه دولتی در ولایات به استثنای پرورشگاه دولتی ولایت غور و همچنان از ۱۹ باب پرورشگاه خصوصی در مرکز و ۱۹ باب پرورشگاه خصوصی در ولایات نظارت صورت گرفته‌است.

- نظارت‌های فوق شامل نظارت از مسایل عمده مانند: نظارت از روند تدریس، انکشاف مهارت‌های اطفال، پلان درسی، کنترل از جریان تدریس معلمین، استفاده از مواد آموزشی، تطبیق پلان درسی آموزگاران، ارتقای ظرفیت معلمان و کارمندان، طرز استفاده از مواد محیطی در جریان آموزش‌دهی، لوايح، کارشيوه‌ها/ طرز العمل‌ها و مقررات معارف، چگونگی وضع محیط تدریسی، استفاده از مواد ممدآموزشی، موجودیت کتب نزد اطفال، موجودیت میز و چوکی شاگردان، تطبیق و کنترل جداول نتایج، حصول اطمینان از تطبیق مینوی غذایی، وضعیت بهداشتی، نظم و دسپلین، پاکي و صفای اتاق‌های خوابگاه، آشپزخانه، سالون نان خوری، تشناب و حمام، میدان ورزشی و ترمیم تعمیر، صورت گرفته‌است.

- برگزار نمودن سیمینارهای آموزشی و میتودیکی و رهنمایی‌های لازم به آموزگاران، مربیان و کارمندان اداری از سوی هیئت مؤظف گردیده‌است، همچنان احصاییه دولتی و خصوصی گردآوری شده‌است.

ایجاد کمیسیون هم‌آهنگی برای تعیین سرنوشت فارغان صنوف دوازدهم

- به اساس هدایت شماره ۷۰۲ مؤرخ ۱۳۹۷/۵/۱۴ مقام عالی ریاست جمهوری؛ کمیسیون به منظور رهیابی شاگردان شایسته پرورشگاه در برنامه‌های آموزشی، ارائه خدمات بهتر، تعیین سرنوشت فارغان صنوف دوازدهم و عقد تفاهمنامه‌های همکاری با مؤسسات غیر دولتی به ترکیب زیر ایجاد گردیده‌است: معین وزارت تحصیلات عالی و مسلکی، معین وزارت معارف، معین وزارت امور داخله، معین وزارت دفاع ملی، معاون ریاست عمومی امنیت ملی، معاون اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی بحیث اعضاء و به ریاست وزیر کار و امور اجتماعی.

فراغت از کورس‌های آموزشی

- به تعداد ۲۱۰ تن از اطفال پرورشگاه، از کورس‌های مختلف ریاضیات، خوشنویسی رسامی، صحت روانی، کمپیوتر و انگلیسی، مرکز آزادی پرورشگاه فارغ گردیده‌اند.

آموزش و پرورش رسمی

- آموزش و پرورش رسمی از صنف اول تا صنف ۱۲ در پرورشگاه‌های دولتی کابل، پروان، جوزجان، کندز، قندهار، هلمند، خوست، پکتیکا، ننگرهار و کنر به گونه نخستین، میانی و لیسه ادامه داشته و تعلیم رسمی اطفال در متباقی پرورشگاه‌های خصوصی و دولتی در مکاتب معارف صورت می‌گیرد؛
- خریداری کتب درسی کمبود برای مکتب؛
- تقرر ۱۰ تن از آموزگاران جدید از طریق رقابت آزاد؛
- انکشاف سیستم اجرای کار خانگی توسط اطفال خوابگاه/ لیلیه به یک شیوه مشترک میان مکتب و لیلیه.
- جذب پشتیبانی ریاست انکشاف مهارت‌ها برای ایجاد چهار حرفه (خیاطی، برق تعمیرات، ترمیم مبایل و گل‌دوزی) برای ۱۰۰ تن از اطفال شامل در پرورشگاه‌ها؛
- جذب کمک اداره ملی انکشاف مهارت‌ها برای استخدام ۶ تن از استادان مضامین (ساینسی، آمادگی کانکور و زبان عربی)
- انکشاف پلان تطبیقی و ضروریات مورد نیاز برای پروژه هند، انکشاف لوايح وظایف و آغاز روند تدارکاتی آن.

در بخش ورزش

- یک اتاق مجهز جیم ورزشی در پرورشگاه علاءالدین به کمک کشور ترکیه ایجاد گردیده است که اطفال عملاً از آن استفاده می‌نمایند و یک‌تعداد از دختران دانش آموز پرورشگاه به فدراسیون فوتبال نیز شامل هستند؛
- تورنمنت‌های بهاری و خزانیه مسابقات فوتبال به همکاری کمیته المپیک و فدراسیون فوتبال و به کمک مالی عزیزی بانک در پرورشگاه تهیه مسکن راه اندازی گردیده است.

در بخش فرهنگی

- تنظیم برنامه زنگ مکتب به منظور آغاز سال آموزشی ۱۳۹۸؛
- بزرگداشت از روز کودک و روز ملی کشور ترکیه؛
- بزرگداشت از روز حمایت از اطفال یتیم، بی سرپرست و معروض به خطر؛
- اجرای مصاحبه با رادیو بی بی سی و تلویزیون شمشاد پیرامون وضعیت اطفال یتیم در کشور.

افتتاح

گشایش یک باب پرورشگاه در ولایت هرات و بازدید هیئت از پرورشگاه‌های دولتی و خصوصی در آن ولایت؛
گشایش یک باب پرورشگاه در ولسوالی سوکی ولایت کنر؛
پی‌گیری اعمار ۱۳ باب پرورشگاه از طریق قطعات پیش ساخت در ۱۳ ولایت کشور با وزارت شهرسازی و اراضی.

متفرقه

- در کنار سایر کارها؛ رسیدگی به امور مالی و اداری، خوابگاه/ لیلیه، مکتب، دیپوها، امور ذاتی کارکنان، آموزش و پرورش و دیگر کارها به گونه روزمره صورت می‌گیرد.

این بود فشرده‌ای کارکردها و دست‌آوردهای ریاست عمومی پرورشگاه‌ها در سال مالی ۱۳۹۷ هجری خورشیدی و شش‌ماه نخست سال مالی ۱۳۹۸ که به شما خوانندگان گران‌ارج و وب‌سایت وزارت محترم کار و امور اجتماعی پیشکش گردید.